

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 180.—
za pol leta 90.—
za štiri leta 45.—
za en mesec 15.—
za inosemstvo ololeto K 240.—

== Sobotna izdaja: ==
za celo leto K 30.—
za inosemstvo 35.—

SLOVENE

==== Inserati: ====
Enostolpna pettivrsta (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat po K 5.—
poslana itd. po K 9.—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 59/9 mm K 15.
Izhaja vsak dan izvenemli po-
uedeljek in dan po prazniku,
ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisne ne vračajo; neuravnavana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglasa,
avstr. in češke 24.797, ogr. 25.511, bosn.-herc. 7563.

En sovražnik odveč.

Belgrajsko narodno predstavništvo je pred par dnevi odobrilo mirovno pogodbo z Bulgarijo. Vendar pa so pri tej priliki od strani poslancev raznih strank padle take pikre in po našem skromnem mnenju nedalekovidne besede, da si ne moremo kaj, da ne bi izrazili svojih pomislekov proti temu. Ton, ki ga je belgrajsko narodno predstavništvo v splošnem nasproti Bulgariji ubralo, se nam ne zdi na mestu, pa tudi s stališča naših državnih interesov ni ravno pohvale vreden.

Da je nekdo več ali manj naravnost izrazil mnenje, naj se bulgarski narod kar iz lica zemlje izbrise ali vsaj čez noč prelevi, to še ni tako strašno, ali dobro ni, da cela zbornica kot taka ni našla bolj tople in prijateljske besede za narod, ki trpi bolj za tuje nego za svoje lastne grehe. Zraven tega pa je Bulgarija država, ki nam danes ali jutri lahko ali veliko pomaga ali pa veliko škodi. In končno so Bulgariji narod, katerega smo mi vsi še do nedavno brez vsakega pridržka prištevali k jugoslovanskemu plemenu neglede na to, da je menda pri Bulgarjih slovenska kri pomešana s tatarsko ali tatarska s slovensko. Vprašanje, ki ga politiki mirne vesti lahko prepustijo nadaljnjemu reševanju etnologom.

Ali so mirovni pogoji, ki jih je antanta dekretirala med Bulgarijo in nami, pravični z našega stališča, ali odgovarjajo brezmejnimi žrtvam, ki jih je junaška Srbija doprinesla v tej vojni, ko je Bulgarija tako izdajniško in zahrbtno posegla v prilog Germanije, to je posebno poglavje. Gotovo da niso. Vendar pa je treba, da danes, ko smo nova, jugoslovanska država, boreča se s težavami porajajočega se stanja, gledamo dalje v bodočnost in svoje razmerje do Bulgarije presojamo bolj velikodušno, pa tudi bolj trezno.

Zavezniki so nam nujno potrebni. Da se na antanto, kateri je gospod dr. Vesnić tako strašno hvaležen, ne moremo preveč zanesti (akoprav jo globoko spoštujemo), s tem se bo pač vsak z nami strinjal. Antanta tudi ne more vsega za nas storiti, akoprav bi hotela. Zdaj imamo, kakor nas zagotavljajo, neko drugo, »malo antanto«, o bistvu, ciljih in smereh katere pa smo popolnoma nepoučeni. Pa tudi če bi bili, mala antanta je še veliko premalo. Italija, Avstrija in Ogrska, to da mnogo misliti. Spričo tega pač ni odveč vprašanje: Kaj ko bi v Belgradu, kjer brez nas kuhajo zunanjo politiko, enkrat začeli resno misliti o bolj trdnih odnošajih z Bulgarijo?

Jugoslovanska država skupaj z Bulgarijo, s katero bi dobili polagoma tudi dostop do Egejskega morja, je seveda danes

še utopija, toda misel o zvezi je resnega vpoštevanja vredna. Veliko o tem govoriti se nam zdi vodo v Savo nositi. Pod kakšnimi pogoji naj se to realizira, to je reč naših državnikov; da ti pogoji ne smejo biti za nas, oziroma za bratski srbski narod, poniževalni, je samoposebi umevno: saj smo mi hvala Bogu še zmeraj močnejši in zmagovalci. Ni pa prav, če se pokaže tako malo volje za pomirjenje in začetek novih, boljših odnošajev, kakor ga je pokazalo belgrajsko narodno predstavništvo.

Pa da bi se to ja ne tolmačilo kot »bulgarofilstvo« ali temu podobno!

F. Ks. Ž.

Najkrajša železniška zveza iz Slovenije oziroma iz zahodne Jugoslavije do morja.

V št. 94. in 95. »Slovenskega Naroda« opisal je inž. Makso Klodič Sabladolski veliko nevarnost, ki preti Sloveniji vsled nesrečne politike našega zahodnega sosedu, ki nam hoče na vsak način s Trstom vred tudi Reko odzveti ter nas popolnoma od morja in torej tudi od svetovnega prometa odrezati, z eno besedo nas gospodarsko in trgovsko uničiti.

V tem članku se je tudi reklo, da moramo na vsak način promet iz Nemške Avstrije, iz Čehoslovaške nase pritegniti in smotreno na to delovati, da dobimo ves tranzito-promet iz teh dežel oziroma držav čez ozemlje Jugoslavije oziroma Slovenije ter da istega obrnemo na našo jugoslovansko obal v Kvarneru, kjer imamo v Bakarski luki in Kraljevici prvovrstne velike luke, katere se morejo z velikimi svetovnimi lukami kosati. Pri tem poudarja predvsem imenovani inženir, da je neobhodno potrebno, da zgradimo brez vsakega daljnega odlašanja železniške proge: Št. Pavel—Železna Kapla in Železna Kapla—Kamnik. Dalje moramo tudi zgraditi nove proge: Murska Sobota—Ptuj, dalje Poljčane—Brežice in Brežice—Novomesto v svrhu zveze z novo belokranjsko železnico Novomesto—Črnomelj. Dalje poudarja imenovani člankar, da se mora belokranjska proga od Črnomlja podaljšati na vsak način na Vinico in odtod do izvira Kulpe ter da se odtod ali od neke druge točke naredi najkrajši predor do morja.

Jaz sem že poprej v posebnem članku poudarjal veliko važnost železniške

zveze iz južne Koroške do središča Slovenije t. j. do Ljubljane, in sem pri tem opisal gospodarske koristi treh mogočih železniških zvez iz južne Koroške v Ljubljano in Jugoslavijo. Pri tem sem dokazal, da je v gospodarskem, prometnem in tehničnem oziru najkrajša, najpraktičnejša in glede rentabilnosti najcenejša železniška proga iz Železne Kaple skozi Remšnik-graben — predor Solčava Luče — Ljubno — Ksaverij ob Savinji — Gornjiograd — Nova Štita — predor do Snovišek grabna — Nevlje — Kamnik k železniški zvezi Kamnik—Ljubljana. S kratko zvezno progo od Franciška Ksaverija do Rečice na Paki se pritegne tudi ves promet od železniške proge Zeltweg—Dravograd—Velenje—Celje z železniškim križiščem v Ljubljani.

Po dotičnih načrtih merila bi proga Železna Kapla—Kamnik 54 km, zvezna proga Francišek Ksaverij—Rečica na Paki pa 14 km. Seveda bi se dala železniška proga od Železne Kaple do Kamnika za nekaj km skrajšati, ako bi se ista izpeljala od Železne Kaple na Belo in potem po velikem predoru pod Kamniškimi planinami do Kamniške Bistrice. Toda pri tem bi meril predor od Bele do Kamniške Bistrice najmanj 15 km, ter bi bila vrhutega zgradba tako dolgega predora vsled menjajočih geoloških tvorb pod tako visokim gorovjem najbrže zvezana z velikanskimi težkočami. Vrhutega bi pa pri izpeljavi te skrajšane proge odpadle velikanske gospodarske koristi, ki jih tvori železniška zveza čez Gornjiograd—Solčavo na Železno Kaplo, na drugi strani pa z zvezo od Ksaverija do Pake na železniški progji proti Zeltwegu. Odpadlo bi tudi izkoriščanje vseh velikih vodnih moči ob zgornji Savinji in veliki bogati gozdovi solčavskih in driških oziroma gornjegraških planin. S kratko železniško zvezo od Rečice na Paki do Ksaverija pri Ljubnem pritegnil bi se potem ves promet iz lavantske doline Wolfsberga in Zeltwega ter iz cele Češke in Moravske po najkrajši poti proti Ljubljani in dalje proti morju. Iz gospodarskih in prometnih ozirov bi bila po Klodiču nasvetovana zvezna proga od Št. Pavla čez Pliberk na Železno Kaplo gotovo velike važnosti, ker bi se na ta način dosegla najkrajša zveza iz Šmihela in Ljubnega na Gor. Štajerskem čez Zeltweg do Ljubljane; toda ta proga bi merila od Št. Pavla do Železne Kaple, če bi se čez Pliberk in Miklavčevo po najkrajšem potu zidala, 38 km.

Razmotrivati moramo sedaj vprašanje, kam naj se obrnemo od železniškega križišča v Ljubljani proti morju, ako nam Italijani železnico od Logatca na Št. Pe-

ter in Reko odvzamejo. Kakor razmere sedaj stoje in kakor italijanski nasilni imperializem kaže, bosta Trst in Reka za nas najbrž v pomorskoprometnem oziru izgubljena, ker bodo Italijani vedno znašli kak nov trakt ali pakt, da se bodo v teh dveh za Jugoslavijo najvažnejših in največjih slovenskih pomorskih mestih obdržali. Vsled tega nam ne bo ničesar drugega preostajalo, kot da napremo vse sile, da dobimo najkrajšo železniško progo do naših velikih naravnih pomorskih luk v Kvarnerju. Do sedaj predlagana proga Poljčane—Brežice—Novomesto do že zidane proge Novomesto—Črnomelj, dalje proga Črnomelj—Vinica in Vinica do že obstoječe reške železnice oziroma Vinica do izvira Kulpe s predorom od izvira Kulpe do Bakra bi bila sicer kar se teren-skih višin tiče, zelo ugodna, toda ista bi bila za tranzito-transporte iz Koroške, severne Štajerske itd. vsled velikanskega ovinka, ki ga mora ta tranzito-promet od Ljubljane čez Novomesto, Črnomelj in Vinico oziroma iz Dravograda na Maribor in iz Zidanega mosta do Zagreba narediti, neprikladna oziroma predolga. Vsled tega moramo, ako hočemo tranzitni promet iz teh dežel čez Jugoslavijo vpeljati, oziroma našim železnicam zagotoviti, iskati na vsak način direktno krajšo progo proti morju. In to direktno najkrajšo progo dobimo, ako gremo iz Ljubljane direktno proti jugu po progji Južne železnice do Brega pri Borovnici ter odtod po novi progji mimo Niževca, Sabočevega nad Brezovico proti Zupenjem in Gor. Otavam, katere mejne višine med borovniško dolino in meniškovo-cerkniško kotlino z 4 in pol km dolgim predorom presečemo in pod Stražiškim vrhom pri potoku Mala Cerkniška v višini 620 m zopet pridemo na dan. Ob levem bregu Cerkniške dalje vodeč, dosežemo po daljnih 7 in pol km Cerknico, katera se obenem zveže s 6 km dolgo progo z južno železnico nad Zevšami pri Rakeku. Direktna proga Breg pri Borovnici—Cerknica peljala bi dalje potem ob vznožju Slivnice nad Martinjakom in Grahovem ter bi šla mimo Bločic proti Križni gori, katero prevozi ob vzhodnem pobočju z malim predorom, se obrne zahodno ter gre nad Podložem (595 m) proti Staremtrgu (586 m), katerega na severnem izhodu doseže ter se obrne vzhodno proti Markovcu. Med Starimtrgom in Ložem oziroma Markovcem situira se glavni kolodvor za vso Loško kotlino in za velikanske snežniške gozdove ter za poljanske in racnogorske hoste. Od Staregatrga naprej se izpelje proga nad Markovcem in Vrhniko (583 m) ter se dviga polagoma po zahodnem pobočju poljanskih višin

LISTEK.

Legar.

Ruski spleal A. Čehov. — Poslovenil P. Radlin. = Petelin

S poštanim vlakom na progji Petrograd—Moskva se je v oddelku za kadilce vozil mlad poročnik Klimov. Nasproti njega je sedel postaren človek z obritim mornarskim obrazom, najbrž kak bogat Čuhonec ali Šved, ki je vso pot kadil pipo in govoril vedno eno in isto:

»Ha, vi ste častnik! Jaz imam tudi brata častnika, samo da je on mornar. . . On je mornar in služi v Kronstadtu. Vi, zakaj se peljete v Moskvo?«

»Služim tam.«

»Ha! Ali ste oženjeni?«

»Ne, živim s teto in sestro.«

»Moj brat je častnik, mornar, toda on je oženjen; ima ženo in tri otroke. Ha!«

Čuhonec se je nečemu čudil in se idiotsko široko smejal, kadar je klical »ha!« ter pogostoma čistil svojo smrdljivo pipo. Klimov je bil bolan in je s težavo odgovarjal na vprašanja, zato ga je sovražil iz dna srca. Premišljeval je, kako lepo bi bilo, če bi potegnil iz njegovih rok nemarno pipo in je vrgel pod klopi, a Čuhonec samega pregnal kamorkoli v kak drug vagon.

»Prokleti narod so ti-le Čuhonci in . . . Grki.« je mislil dalje. — »Čisto nepotrebni so, popolnoma odveč, grd narod. Čemu jemljejo prostor na zemeljski krogli? Zakaj neki so?«

In misel o Čuhoncih in Grkih je vzbujala v vsem njegovem telesu silno neprijetno slabost. Za primer je hotel misliti na Francoze in Italijane, toda spomin na ta dva naroda mu je, ne vem kako to, predstavljaval vedno le lajnarje, gole ženske in tuje oleografije, ki vise doma pri teti nad omaro.

Sploh se je častnik čutil nenormalnega. Roke in noge se mu nikakor niso hotele prilagoditi na divanu, čeprav je imel ves divan na razpolago, usta je imel suha, v glavi je ležala težka megla; zdelo se mu je, da brodiijo njegove misli ne samo v glavi, temveč tudi izven lobanje, med divani in ljudmi, zagnjenimi v nočno temo. Skozi mešanico v glavi je kakor v sanjah slišal godrnjanje glasov, šum koles in zapiranje vrat. Zvonjenje, žvižgi, sprevodniki, skakanje tolpe po peronu je bilo slišno pogosteje, kakor navadno. Čas je minil hitro, neopazno, in zato se je zdelo, da se je vlak ustavljal na postajah vsako minuto, a od zunaj so drug za drugim priletali zveneči glasovi:

— Ali je pošta gotova?

— Gotova!

Zdelo se mu je, da je kurjač prepogosto prihajal gledat na termometer, da se

je šum mimo hitečega vlaka in bobnenja koles po mostu slišalo venomer. Šum, žvižgi, Čuhonec, tobačni dim — mešaje se s pretinjami in miganjem medlih obrazov, katerih obliko in značaj si ne more zapomniti zdravi človek, vse to je dušilo Klimova kakor mora. S strašno žalostjo je vzdigoval težko glavo, se oziral na luč, v žarkih katere so se vrtele sence in meglene lise, hotel je prositi vode, toda suhi jezik se je jedva pregibal in komaj da je odgovarjal na vprašanja Čuhonca. Rad bi bil legel bolj udobno in zaspal, a ni se mu posrečilo. Čuhonec je že parkrat zadremal, se zopet zbudil in zažgal pipo ter se obrnil nanj s svojimi »ha!« in zopet zaspal, a noge poročnika se niso mogle na noben način udobno raztegniti na divanu in preteči obrzi so mu še vedno stali pred očmi.

V Spirovu je stopil na postajo, da bi se napil vode. Videl je, kako so za mizo sedeli ljudje in hiteli jesti.

»Kako neki morejo jesti!« — je mislil sam pri sebi in se trudil, da bi ne duhal zraka, ki je bil nasičen z vonjem pečenega mesa, ter da ne bi videl žveka-jočih ust — kar se mu je zdelo nad vse zoperno.

Neka lepa dama je glasno govorila z vojaško osebo v rdeči čepici in ko se je smejala, je kazala prelestne bele zobe; no, smehaj in zobje in tudi dama, vse je učinkovalo na Klimova ravno tako zoperno, kakor gnjat in pečeni biftek. On ni

mogel razumeti, kako da vojaku z rdečo čepico ne preseda, sedeti zraven te dame in gledati na njeno zdravo, smejoče se lice.

Ko se je napil vode in vrnil v voz, je Čuhonec sedel in kadil. Njegova pipa je soplja in piskala kakor strgana galoša ob deževnem vremenu.

»Ha!« se je začudil, »katera postaja pa je to?«

»Ne vem«, je odgovoril Klimov, legel in zaprl usta, da bi ne srkal strupenega tobačnega dima.

»A kdaj bomo v Tveru?«

»Ne vem, Oprostite, jaz . . . jaz ne morem odgovarjati. Bolan sem; danes sem se prehladil.«

Čuhonec je potrkal s pipo ob okvir okna in začel govoriti o svojem bratu — mornarju. Klimov ga ni več poslušal, a se je z žalostjo spominjal svoje mehke, udobne postelje, steklenice z mrzlo vodo, sestre Katje, ki ga zna tako lepo spraviti spat, pomiriti in postreči z vodo. On se je celo zasmehljaval, ko se je v njegovi domišljiji za trenutek pokazal sluga Pavel, ki je vlekel z nog gospoda težke, tesne čevlje in stavil vodo na mizo. Zdelo se mu je, da bi moral le leči v svojo posteljo, izpiti vode in mōra bi se umaknila trdnemu, zdravemu spanju.

»Ali je pošta že gotova?« se je slišal oddaleč zamolkel glas.

(Konec.)

proti Vrh (684 m) in dalje proti Babnem-polju, kjer doseže v 11 km postajo Babno-polje (754 m). V daljnih 2 km dosežemo že na hrvaškem ozemlju ležeči Prezid (765 m). Od Prezida naprej je treba prekoračiti ali višino Kozji vrh (906 m) ali pa vzhodno Kozjega vrha ležeči dosti nižji novikovski hrbet, da se izpelje proga ali do cestnega križišča Parg ali v Čabransko kotlino (523 m). Za slučaj, da se izpelje pred. železnica Kulpa izvir—Baker, potem bi se morala proga od Prezida obrniti proti Čabranski kotlini. Ker se pa stekajo na cestnem križišču Parg iz Milanovega vrha itd. gozdne ceste, bilo bi umestnejše, da gre proga mimo Novega kota ali pa po kratkem predoru pod Novim kotom ter doseže cestno križišče Parg pod izvirom Čabranske Sušice (787 m). Predor pod vajo Mesto (828 m) bil bi le par sto metrov dolg. Temu nasproti bi pa meril predor pod Kozjim vrhom, ki bi šel od prezidskega potoka do izvira Čabranske Sušice, 1800 m. Črta čez Novi kot bila bi pa iz prometnih ozirov na vsak način za vse občine celega Loškega potoka potrebna, kajti obširne občine Travnik, Podpreska, Draga, Srednjavas, Trava in Stari kot bodo vse svoje bogate lesne pridelke tu sem eksportirale, ter v gospodarskem oziru proti sedanjemu stanju zelo mnogo profitirale.

Potreba je le novo cesto, namesto da gre ista iz Trave v globino Čabra, mimo Planine po ravnam mimo Starega kota izpeljati in na Novi kot zvezati.

Za velike in bogate gozdove Milanovega vrha bode pa treba južno Tužkov do kote 787 ob križišču deželne ceste s Čabransko Sušico napraviti poseben kolodvor in progo potem čez cestno križišče Parg izpeljati, kjer bi se eventualno za Čabar napravila postaja in pa električna vzpenjača za vso Čabransko kotlino.

Ker je teren v Čabranskem kotlu strahovito raztrgan, in ker ves svet od Parga skoraj navpično pada proti Čabranski globini, treba bode tudi v slučaju predorne železnice od izvira Kulpe do Bakra na to misliti, da se bode morala železniška proga ob gorovju zahodno Malega luga in Gerovske kotline polagoma v globino spuščati, da mimo Podšišja in Kraja polagoma doseže južni gerovski kotel in se potem ali mimo Zamosta in Osilnice, ali pa ob strmeh pobočju Kuparske Sušice polagoma do izvira Kulpe spusti v globino.

Daljavo posameznih delov proge in obeh variant bomo izkazali pozneje. Za nas, oziroma zahodno Jugoslavijo gre trenutno samo za to, da se naše železnice nemudoma zvežejo z morjem, katerega ne moremo kot velika in bogata država na nikakoršen način pogrešati. Da pa to po najkrajši poti dosežemo, je potreba le na to delovati, da pridemo z ravno kar opisano železniško progo po najkrajši poti do bivše reške železnice Zagreb—Ogulin—Delnice—Baker—Reka. To je že radi tega potrebno, ker trenutno ne moremo nikakor čakati na idealno predorno železnico od Kulpe do Bakra. Ker ne kaže tako važne višine kot je Parg in Tršče (807 m) s predorom prevrtati osobito, ker se nahajajo južno in zahodno Tršče zelo dragocene rudnine in pa naravnost pragozdovi Rudnika (1011 m), Črne gore (1186 m), Črnolazkega Berinščeka (1177 m), Oblega in Ostreha vrha (1115, 1049 m), Lepega dola, Črnega vrha (1352 m), Špičastega vrha (1150 m) in Belice (1354 m), ki gravitirajo vsi proti visoki planoti, na kateri ležijo Tršče in Selo, mora se na vsak način ta visoka planota v odprtem terenu prekoračiti, tako da dobi železnica tukaj najvišjo točko 807 m. V globoki zarezi zahodno Tršče (824 m) šla bi potem proga v predoru pod vasjo Selo (890 m) proti udrtni potoka Sokoli, kjer doseže vas Sokoli (771 m) in gre potem na meji med kraškimi višinami in nižje ležečim škrljastim svetom južno proti Podšišju in Kraju v višini 770 do 730 m. In sicer pelje proga pod višinami Oblega vrha (1027 m), Pogorelega vrha (1097 m), Županje drage (870 do 918 m), Tisovca (1112 m), Planice (910 metrov) in Ortoša (1060 m) ter prereže v višini 720 m okrajno cesto Gerovo—Svinjska kuća—Krzulna (929 m), torej vse višine, ki so z velikanskimi gozdovi pokrite. Pri križišču navedene ceste zahodno vasi Podšišje bode treba situirati postajo za Gerovsko kotlino in za vse zahodno od iste ležeče obsežne gozdove Bukove gore (1431 m), Bačve (1455 m), Skurine (1469 metrov), Jelenaca (1442 m), Kubilje glave (1415 m), Šeginčka (1148 m), Črne drage (1005 m) in Mladja (986 m). Daljava te proge do postaje zahodno Podšišja znaša 7 in pol km.

Od te postaje se obrne proga vzhodno ter pelje pod višino Šišje (930 m) južno nad vasjo Kraj (648 m) in prereže okrajno cesto Kraj—Heuhütten (756 m)—Crni lug (730 m) ter pelje po severnem pobočju Kupičkega vrha (895 m), se obrne nato proti jugu ter pelje po vzhodnem pobočju višine 823 m, Tatinskega vrha (826 m) ter doseže kotlino Vršičke vode zahodno vasi Krašičevica (648 m) ter selo Biljevina (723

metrov). Daljava proge Podšišje—Krašičevica meri 7 km, ona Krašičevica—Biljevina pa 3 km. (Dalje sledi.)

Koroško pismo.

Celovec, 13. sept.

Kakor sem Vam obljubil, sporočam na kratko, da se je izvršilo zborovanje (>Volks-Kundgebung<) na Gosposvetskem polju tako, kakor se je moglo že naprej pričakovati. Nemci in njihovi plačani agitatorji ter od ure ali akordno plačani hajlovcji so zbornali skup vse, kar so sploh zmogli. In tako se je nabralo res skoroda do 30 tisoč ljudi. Nemci seveda so govorili in njihova trobila >Freie Stimmen< in >Kärntner Tagblatt< bodo danes pisala, da jih je bilo 50.000 do 60.000. Čudno seveda ni, da so pri toliki kričeči reklamirali spravi skup navedeno množico. Bogata sredstva, iz kojih so plačani agitatorji, brezplačna vožnja na vseh vlakih, vožnja z avtomobili in vozni — to vse vleče; saj poznamo to. Najbolj pa pritisk, — teror —, ki je prisilil ljudi k udeležbi, dasi so po sru in duhu naši! Potem petje, godba, hrup in ples, na kojega je Korošec ves navezan. Največ udeležencev shoda je bilo pač Celovčanov, nekaj malega iz Borovellj, iz cone A v celoti prav malo; ostali so bili iz Beljaka in St. Vida ob Glini.

O shodu samem nimam kaj prida poročati. Napovedani govorniki dr. Graber, predsednik Schumy, poslanec (soc. dem.) Gröger in neizogibni urednik >K. T. Paulitsch< so premlevali že stoinstokrat obrabljene fraze, ki jih ne bom ponavljal. Le to naj omenim, da je bil med vsemi zopet najbolj strupen in zagrižen govornik Paulitsch, ki je med drugim dejal, da bodo dali Nemci pravice tudi koroškemu Slovence, kot — >der tiefer stehenden Nation<, (= na nižji stopnji stoječemu narodu). — Izdajica svoje lastne matere (Pavlič pač nima pristne germanske krvi v svojih žilah) dobi ob svojem času primeren odgovor, da bo vedel, kaj se pravi blatiti narod, iz kojega iz h a j a sam, in da bo pomnil, kdo je >tieferstehend<.

Schumy je zopet ponovil resnico, ki jo vedno naglašamo tudi mi, da cona B ne more živeti brez cone A. — To naj le pove vsem Korošcem še kdaj, potem bo tembolj gotovo tudi cona B sledila coni A pri glasovanju za — Jugoslavijo.

Če povem še, da se Italijani tega zborovanja niso udeležili oficijelno, pač pa preoblečeni v civilno, in da je bil navzroč pri zborovanju zastopnik angleške misije v uniformi, sem povedal vse. Da se je popilo velike množine tekočin, spada k stvarim! Popoldne je kazal Celovec svoje navadno lice. Na avtomobilih, vozovih, z vlakom in električno, so se vračali zborovalci še dokaj spodobno; le eden prvih avtomobilov z nemškimi zijali je parkiral obkrožil hotel >Kaiser von Österreich<, kjer ima svoje uradne prostore naša sekcija plebiscitne komisije, ter z žuganjem in pfuklicij nekaterih zmedenih postav vzbuditi — pomilovanje njihove nadutosti. Par nacionalno — perverznejši prikazni si menda vendar ne bo domišljevalo, da so trobenjači pred Jeriho, pred kojimi se bo porušilo mogočno zidovje Jugoslavije.

Na nekaj pa ne bo napačno opozoriti plebiscitno komisijo. Ona sama je sklenila in zaukazala, da je vsako izobešanje in raba zastav po 10. sept. prepovedana. — Ali je predstavitelj entente to pozabil, ali pa je gledal vse z zavezanimi očmi: gotovo ni hotel videti vse polno koroških, avstrijskih in frankfurtskih zastav. Sicer pa je bil to pač zadnji nemški shod pri Gospej sveti, in čisto pravilno me je vprašal neki znanec: Mislijo morda Nemci slovo vzeti?

Res, kako napačno je Nemci vse svoje zadnje moči, da bi odvrnili naše ljudi od Jugoslavije. Uverjen sem, in vsi moramo biti pripravljani na to, da niso izigrali še zadnje karte, ko se čutijo močne pod protektoratom visoke ententne misije. Da pobjo pri tem ne bodo zadnje sredstvo, to dokazuje vsa zgodovina tega >visokostojnega< Herrenvolka, ki ga pa ni (zgodovina) še prav ničesar naučila. Kako mislijo začeti, to se pravi nadaljevati (saj začeli so že davno), pričla dovolj jasno pobjo župnika Meška. Priporočati je nujno zastopnikom Anglije, da se posebno zanimajo za ta slučaj, ko imajo na razpolago dovolj verodostojnih prič.

Angleške ljubitelje nemškega naroda pa moram — nič ne pomaga — četudi že tretjič opozoriti na medvojno nemško-avstrijsko geslo >Gott strafe England<. Naj mi bo dovoljeno navesti konkreten slučaj, kako resno je smatrala ta nemoralni izrek oficijelna Avstrija za umestnega. Prvo leto vojne je nastopil pri pouku v šoli katehet (ime je postranska stvar) na drž. realki v Trstu proti temu in opozarjal dijake, da je to nemoralno in nekrščansko. — Stante pede je bil vsled tega suspendiran in prišel je celo v preiskovo pred vojaškim divizijskim sodiščem. Takrat je bil cesarski namestnik v Trstu nekdanji Koroški dež. predsednik Fries-Skene. Ta slučaj bo mogoče najbolje poja-

nititi takratni tržaški škof dr. Karlin, ki se je takoj naslednji dan odpeljal na Dunaj posredovati k nauč. ministru Hussareku. In celo o tem koraku je bil namestnik Fries-Skene točno informiran preko noči, ter ga je škofu dr. Karlinu silno zameril.

Zaradi tega, ker je nastopil proti klicu >Gott strafe England<, je bil od uradne Avstrije preganjan slovenski duhovnik-veroučitelj one vere, ki ukazuje ljubiti tudi svoje sovražnike.

Kaj pravite, gospodje Angleži? Ali mislite, da oficijelni nemški in avstrijski svet ne kriči še danes v svoji ponižani duši v krčevitih bojih na znotraj >Gott strafe England<. Nemece se ne predružači čez noč. — Če smatrate, gospodje, za potrebno, da jemljete prav tiste Nemce v zaščito, jim prožite svojo mogočno roko in jim dajete pomoč, ne moremo mi reči drugega, nego: Z nami je pa pravica in Bog! F. K.

Razdelitev poslanskih mandatov.

Seja državnega odbora.

LDU Belgrad, 15. septembra. Seji državnega odbora, ki ji je predsedoval predsednik narodnega predstavništva dr. Vukčević, so prisostvovali dr. Ribar, Ribnikar, Gjurčić, predsednik državnega sveta, Milorad Popović, zastopnik predsedstva kasacijskega sodišča v Sarajevu, dr. Badaj, predsednik stola sedmorice v Zagrebu, Smekaj, predsednik kasacijskega sodišča za Slovenijo in Dalmacijo, Ljuba Bakić, predsednik vrhovnega sodišča v Podgorici, dr. Konjević, predsednik apelacijskega sodišča v Novem Sadu. Predsednik dr. Vukčević je naznanil odboru, da so se z ozirom na predpise volilnega zakona že zahtevali podatki od ministrov. Nato sta bila voljena za tajnika odbora Milan Kabrić in Momčilo Radovanović. Dr. Ribar je stavil vprašanje, kako da se bo ugotovilo število prebivalcev v okupiranem ozemlju, n. pr. v modruško-reški županiji in ali se bo v številu 30.000 prebivalcev, na katere odpade po en poslanec, računalo tudi prebivalstvo v Istri. Dr. Smekaj izjavi, da je treba za enkrat vzeti vpoštev ono število prebivalstva, ki stanuje na ozemljih pod našo upravo. Badaj, Konjević in Gjurčić sodijo, da je nemogoče ugotoviti število za nezasedene kraje. Določeno je, da se na bodočo sejo pozoveva tudi ministra dr. Trumbić in Drašković, ki bosta udeležence informirala o nekaterih vprašanjih. Ljuba Bakić je zahteval, naj se utrdi, kaj da se razumeva pod pojmom: Črna gora v starih mejah, ki tvori en volilni okraj, in ali so to one oblasti, ki so bile v sestavi Črne gore do balkanske vojne, ali tudi one, ki jih je Črna gora dobila po vojni. O tem se bodo zahtevala pojasnila od kompetentnih ministrstev.

LDU Belgrad, 15. sept. Državni odbor je danes napravil razporedbo za število poslancev v naši državi. V starih mejah naše kraljevine bo 20 kvalificiranih in 83 narodnih poslancev, skupaj 103 poslanci. V Južni Srbiji bo 13 kvalificiranih in 42 narodnih poslancev, skupaj 55 poslancev. Potemtakem bo imela vsa Srbija 158 poslancev. Bosna dobi 14 kvalificiranih in 49 narodnih poslancev, skupaj 63 poslancev. V Vojvodini bo 10 kvalificiranih in 34 narodnih poslancev, skupaj 44 poslancev. Hrvatska in Slavonija s Sremom bo imela 17 kvalificiranih in 68 narodnih poslancev, skupaj 85 poslancev. Za ostale pokrajine število poslancev še ni določeno.

LDU Belgrad, 15. sept. Danes se je na seji državnega odbora razpravljalo vprašanje glede ugotovitve mandatov za okupirano ozemlje. Seji je prisostvoval tudi zunanji minister Trumbić. Sklenjeno je, da se zavzame napram vsem krajem, ki niso pod našo upravo, isto stališče. Da se ne bi z ničemer prejudiciralo, se niti za one ne bo ugotovilo število poslancev. Potem so ugotovili število poslancev za neokupirane kraje Slovenije in Dalmacije. V Sloveniji dobi mariborsko okrožje 21 poslancev, ljubljansko okrožje brez mesta 15 poslancev, a mesto Ljubljana 4. Od mariborskega in ljubljanskega okrožja odpade po en mandat na plebiscitno cono A. Nadalje se je razpravljalo o številu poslancev v okupirani Dalmaciji, kakor tudi o volitvah na Sušaku in županiji Lika na Hrvatskem.

Poljsko-ruska pogajanja.

LDU Gdansk, 15. sept. (DunKU) Poljsko mirovno odposlanstvo, ki je danes predpoldne dospelo semkaj, je opoldne na treh angleških torpednih rušilcih odpotovalo v Rigo.

LDU Pariz, 16. sept. (Brezlično) Po vesteh iz Varšave se prično poljsko-ruska mirovna pogajanja dne 18. t. m.

Boji na severu.

LDU Varšava, 16. sept. (PBA) Frontno poročilo od 15. t. m.: Na južni fronti so

naši oddelki skupaj z ukrajinsko armado prekoračili Dnjestrovo črto in zasedli v hudih bojih višino vzhodno od Halicza, Michalowsko in Bolszowec. Bolj proti severu med Gnilo Lipo in Swirzem so dosegli črto Martynow—Konin—Saborze — Podkamjen. Na drugih delih fronte v Mali Poljski so navadni izvidni boji. Vzhodno od Wladimira Wolynskega naše čete zmagovito napredujejo. Odbili smo sovražnikov protinapad v kowelskem odseku. Severo-vzhodno od Kowla smo vzeli Kamen—Kaširski. Vzhodno od Kobrina smo zavrnili sovražnikov protinapad in prekoračili črto prekopa Bug—Dnjepr. Severno od Kobrina smo razpršili sovražnika, ki se umika proti Pruslanym.

LDU Moskva, 16. sept. (Brezlično) Čičerin je brzojavil Krasinu v London, da je ruska armada bolj pripravljena, kakor pa pred umikom pri Varšavi. V vsej državi vlada mir. Vesti o vstaji proti vladi so nerresnične. Rusija želi miru, da bi se mogla posvetiti obnovi.

Politične novice.

+ Začetek anarhije. Ko imenuje poverjeništvu za uk in bogočastje okrajne šolske nadzornike, je običajno, da pošlje dekrete na višji šolski svet, da jih ta odda okrajnim šolskim svetom, ki imajo nalogo, dostaviti te dekrete novoimenovanim nadzornikom. Tako se je zgodilo tudi topot. Kakor drugim šolskim svetom je bil do poslan tudi ljubljanskemu mestnemu šolskemu svetu dekret, da ga izroči novemu šolskemu nadzorniku gospodu Gustavu Pirca. Toda kaj se je dogodilo? Ljubljanski mestni šolski svet se je uprl in odrekal pokorščino nadrejeni oblasti. Dekreta, ki je bil naslovljen na gosp. Gustava Pirca, šol. svet kratkotalo ni hotel izročiti iz rok in ga kljub vsem pozivom do danes še ni izročil. Temu puntarskemu šolskemu svetu, ki misli, da sme teptati z nogami naše postave in rušiti podlage vse naše deželne uprave, je treba z neusmiljeno strogostjo pokazati, kdo je gospodar in varuh zakona v deželi.

+ Jugoslovanski § 14. Centralna vlada se trudi na vse načine, da bi uvedla v naše politično življenje novo specialiteto, ki naj se imenuje >ukaz-zakon<. Mesto narodnega predstavništva naj bi vlada sama delala zakone in jih po svoji volji uveljavljala. Kakor se je zgodilo z državnim proračunom, tako naj se zgodi tudi v vseh drugih rečeh. Naša prebrisana vlada hoče sedaj od ljudskega zastopa kar dovoljenje, da sme njegove pravice po potrebi kršiti. Mislimo, da se ne bo našel tako zlepa parlament, ki bi predal svoj vpliv, ves svoj pomen in svojo moč desetorici ministrov, posebno če so še tako >veliki državniki< kakor so naši v Belgradu. Ljudski zastop pa niti pravice nima, da izroči moč, ki so mu jo poverile široke ljudske plasti, kratkotalo vladi. Naloga parlamenta obstoji ravno v tem, da vlada in ministre nadzoruje, da jim gleda na prste, ne pa da jim izroči svoje pravice. Naša vlada hoče v najvažnejših in najpomembnejših vprašanjih našega javnega življenja odločevati z ukazi. V stvareh, pri katerih bi moralo ljudstvo potom svojih zastopnikov prosto in odkrito izražati svojo voljo, svoje potrebe in svoje koristi, hoče vlada ljudstvu zamašiti usta. V Avstriji se je prosluli § 14 odpravil, pri nas ga hočejo v utrditve narodnega jedinstva in v prosep našega demokratskega napredka zopet vpeljati. In stranke, ki se potegujejo za § 14, se imenujejo pri nas še celo >demokratske< državotvorne stranke. Kakor imamo avtonomijo >v zdravem zmislu<, tako imamo pač tudi demokratizem >v zdravem zmislu te besede<.

+ Mesto dr. Otokarja Rybára, člana reparacijske komisije na Dunaju, ki je zbolel, je dr. Ploj imenovan za člana imenovane komisije.

+ Seje parlamentarnih klubov. LDU Belgrad, 14. septembra. Danes ni bilo seje narodnega predstavništva. Zato pa so imeli posamezni parlamentarni klubi svoje seje, na katerih so razpravljali o zakonskem predlogu glede pooblaščenja vlade, da naredbenim potom regulira še nerešena državna vprašanja.

+ Ukaz — zakon. Na seji ministrskega sveta je bil odobren zakonski načrt, ki ga je predložil minister za konstituantno dr. Laza Marković glede pooblaščenja vlade za reševanje najnujnejših zakonov naredbenim potom. Ta predlog bo predložen narodnemu svetu kot nujen predlog.

+ Trgovska pogodba s Čehoslovaško. Dne 14. t. m. je bila podpisana časna trgovska pogodba med Čehoslovaško in našo državo.

+ Dogodki na Hrvatskem. Poslanec Bukšteg in tovariši so v narodnem predstavništvu interpelirali glede dogodkov na Hrvatskem. Interpelant je vprašal vlado, kaj je storila za to, da se zastareli srbski vojaški predpisi prilagode sedanjim gospodarskim razmeram ter drugim različnim odnošajem. Vprašali so tudi, zakaj da dopusti vlada, da orožniki tako strogo postopajo z našim ljudstvom in kaj da je vlada

ukrenila, da se krivci radi tega prestopka kaznujejo.

+ Nemški poslanik pri Vesniču. LDU Belgrad, 15. sept. Tukajšnji nemški poslanik Keller je včeraj prvič službeno obiskal ministrskega predsednika Vesniča.

+ Mednarodna socialna zakonodaja. Francoski ministrski predsednik Millerand je po svojem prihodu v Ženevo obiskal ravnatelja mednarodnega delovnega urada Alberta Thomasa, ki mu je delo svojega urada nastopno pojasnil: Z vsemi svojimi mislimi in vso energijo bom storil vse, da uresničimo zakonodajne organizacije, ki jih je ustvarila zveza narodov. Poizkušali bomo, da se bo ratificiralo šest konvencij in šest postulatov iz Washingtona in tri konvencije ter štirje postulati ženevskih konferenc in da se bodo preobrazili v mednarodno pravo. Prosil bomo vlade, da nas bodo podpirale pri našem prizadevanju.

Dnevne novice.

— Iz odboroze seje K. T. D. Novozvoljeni odbor Kat. Tisk. Društva v Ljubljani je imel prvo sejo 16. sept. Tajnik je poročal o izidu volitve na občnem zboru. Oddanih je bilo 339 veljavnih glasovnic. Od teh so dobili posamezni odborniki od 339 do 304 glasove. Odbor se je tako-le konstituiral: Predsednik prošt A. Kalan, podpredsednik kanonik J. Sušnik, tajnik katehet A. Čadež, blagajnik kanonik dr. Čekal. V prvi seji je bilo rešenih več važnih stvari in razdeljenih več tehtnih referatov za prihodnjo sejo, ki bo v oktobru. Med drugim se je tudi sklenilo, da se bo razpisalo novcistemizirano mesto književnega tajnika.

— Poročil se je v Mariboru gospod dr. France Jež, sekcijski oddelni načelnik v ministrstvu za socialno skrb, z gđc. Pavlo Povalejevo, hčerko finančnega ravnatelja v Mariboru. Iskreno čestitamo!

— Proslava obletnice. Dne 15. septembra na obletnico zloma solunske fronte je priredilo v saborni cerkvi v Belgradu združenje bojevnikov svečano blagodarjenje in spominsko mašo za padle in umrle bojevnike. Tej svečanosti je prisostvoval tudi regentov odposlanec. Slavnosti se je udeležilo mnogo ljudstva. Metropolit Dimitrije je imel lep patriotičen govor o pomenu 15. septembra v zgodovini naše domovine Jugoslavije. — Povodom obletnice je general Živanović v dvorani II. državne gimnazije v Belgradu predaval ter podal nova odkritja.

— Sv. Frančišek Ks.: Kat. br. in izobraževalno društvo vprizori v nedeljo, dne 19. septembra 1920 v dvorani pri Martinovcu že 28. avgusta vprizorjeno novo igranje »Davek na samce«, burka v treh dejanjih. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina po navadi. Prijatelji poštene zabave pridite si pogledat v obilnem številu.

— Društvo finančne straže na Slovenskem. Tovariški sestanek, ki bi se imel vršiti dne 19. septembra t. l. v Vetrinju, se vsled nepričakovanih ovir preloži na poznejši čas.

— Dijaške menze. Minister za prosveto namerava ukiniti vse dijaške menze v tej obliki, kakor so obstajale dosedaj. V vsej državi bodo potem obstajale samo še menze za slušatelje univerz. Skrb za srednješolsko mladino bodo morale prevzeti krajne šolske uprave in prebivalstvo. Vsaka šola bo morala skrbeti za svoje učence.

— Našim čitateljem v Severno-Ameriških Združenih državah. Naproseni smo, da priobčimo: »Obracam se na znance, sorodnike in prijatelje v Ameriki, Gornike Jakob, Anton, Franc, Janez in Karel, naj mi pošljejo kakšno podporo, ker nimam nobenega človeka. Mož, Anton Gale, je v Ameriki, pa čisto nič ne vem, kje živi. Sina tudi nimam. Dragi bratrance, usmilite se sirotek! — Rozalija Arko, omožena Gale, iz Zapuž, sedaj stanujoča v Kozarjah, št. 61 pri Ljubljani.

— Ujela se je neka Helena Č. tam na Posavju pri Stožicah, kjer je posekal posestnik Ivan Bizjak hosto. Lenčka je tam nabirala hosto in je zvezala lepo butaro. In zagledala je nekega moža, ki je tam stal ter ga naprosila, naj ji pomaga butaro zadeti. Mož jo je pa vprašal: »Sliši Vi žena, čegava je pa ta hosta?« — »I no, »vahtar« mi je dovolil, da butaro odnesem.« — »Veste kaj, kar lepo nesite drva nazaj, jaz sem Bizjak in videl sem, da ste v moji hosti drva vzeli.« — In Lenčka je nesla butaro nazaj v hosto Ivana Bizjaka, katerega so razne Lenčke odnesle najmanj za dva voza hoste, ne da bi jo bile plačale.

Koroške novice.

k Celovec: Janez Ure †. V soboto 11. se je vršil v Šmartinu pri Celovcu pogreb Jan. Udeta, dolgoletnega župana predmetne Šmartinske občine, podpredsednika slovenske posojilnice celovške, enega najznamenitejših mož med Slovenci na Koroškem. Velikanska ljudska množica je spremila vseobče spoštovanega moža na zadnji poti. G. Ure ni bil nikoli, ne politik, bil je kmet in ni imel drugega, a kmet v zboru v svojem razumu gospodarstvu.

vzor v svoji neumorni delavnosti, vzor v svoji neomajni poštenosti in vzor v svojem globoko verskem življenju. Trideset let je županoval in prizadevanje nemškega uradništva, ki številno prebiva po šmartinskih vilah, je le smesilo to uradništvo. Občinsko gospodarstvo je bilo ves čas vzorno, med vojno je bila Šmartinska občina oskrbljena, kakor morebiti nobena druga v deželi. Uretova hiša pa je bila kakor neizčrpiljiv vrec: prihajali so ljudje brez konca, od dvornega svetnika do zadnje beračice in vsakdo je vsaj nekaj mogel odnesti. Kdorkoli je potreboval pomoči, sveta: pri leta član Mar. kongregacije. Pred leti, ko je bil čvrstejši, je na božjega telesa dan kot župan nosil pri procesiji bandero molitvene družbe! Kakršno življenje, taka smrt. V četrtek dne 11. zjutraj je šel v Šmartinu k sv. maši, pri maši je šel k sv. obhajilu, po obhajilu pa je na klečalniku mirno za vedno zaspal v starosti 70 let! Pri raznih volitvah je bil g. Ure ponovno kandidat slovenske stranke, prodreti se v Celovški okolici ni moglo z nikomur, največ upanja je bilo vedno s tem možem, proti kateremu tudi zagrizeno nemstvo ni imelo drugega ugovora, kakor: Slovenec je! V nagrobnem govoru je msgr. Podgorc naglašal zasluge izrednega moža, katerega se bo ves Celovec še dolga leta hvaležno spominjal, saj je bil tud znan in spoštovan bolj kot svojčas kak deželni predsednik. Naj v miru počiva!

k Agitačni avtomobili. Včeraj je prispele v Celovec z Dunaja 18 avtomobilov, ki naj služijo Nemcem v agitacijske namene.

k Naše novice v nedeljskem »Slovenec«, da naši zastopniki v občinskih glasovalnih odsekih ne dobivajo nikake nagrade, moramo v toliko popraviti, da plačuje naša komisija vsem slovenskim članom 50 jugoslov. kron dnevno.

Ljubljanske novice.

lj Umrl je v Trnovski ulici št. 7. gosp. Stanislav Halik, strojni stavec Jugoslovske tiskarne, star 32 let. Pokojnik je pet tednov ležal bolan na grzi, na posledicah katere je sedaj umrl. Bil je izredno marljiv in spreten delavec in zvest stanovski tovariš. Tudi je strastno ljubil gore in je kot član Slovenskega planinskega društva opetovano oblazil malone vse naše gorske velikane. Pogreb bo v soboto ob 3. uri popoldne. Naj počiva v miru! Družini naše sožalje!

lj »Scapinove zvijače«, komedijo v treh dejanjih, ki jo je spisal znani francoski dramatik Molière, bo vprizoril Ljudski oder v nedeljo ob osmi uri zvečer prvič v slovenskem jeziku. Opozarjamo na to predstavo. Vstopnice se bodo dobile kot ponavadi.

lj Licejska ljudska šola. Gojenke, ki so sprejete v I. razred licejske ljudske šole, izvedo to danes v petek zjutraj pred poukom v pritličju Mladike na vratih. — Ravnateljstvo liceja.

lj Orkestralno društvo Glasbene Matice pričinja zopet svoje redno delovanje. Prva skupna vaja se vrši v nedeljo 19. t. m. ob 10. uri dopoldan v dvorani filharmoničnega društva. Vabijo se vsi dosedanjji člani k polnoštevlini udeležbi. Novi člani se sprejemajo isti dan med 9. in 10. uro.

lj Otvoritev električne razsvetljave v Šiški. V nedeljo dne 19. t. m. se vrši v Šiški na Reininghausovem vrtu velika ljudska veselica. Priredi jo električna zadruga povodom otvoritve električne razsvetljave. Za zabavo bo poskrbljeno, vinsko kapljico dajo šišenski vinski trgovci in v paviljonih pa bodo dobili lačni želodci vse potrebno, v katerih bodo stregle šišenske dame. Vstopnina 1 dinar, začetek ob 3. uri popoldne. V soboto 18. t. m. ob 8. uri zvečer pa je po Šiški mirozov. Zbirališče pred gostilno Keršič.

lj Osrednji zavod za žensko domačo obrt v Ljubljani, Turjaški trg 3, II. nadstropje. Vpisovanje učenk se vrši vsak dan od 15. do 18. t. m. Pričetek pouka 21. t. m.

lj Stavbeno gibanje v Ljubljani. Započete stavbe uradniških poslopij hitro napredujejo. Trinadstropno uradniško poslopje v Jadranske banke v Pražakovi ulici je dograjeno do strešnika; pri drugem so dokončani temelji ter se je pričelo graditi pritličje. Predilnica je docela podrtja ter se odvaža porabljeni stavbeni material na stavbišče. Prilika bi bila sedaj, da se zasuje nečedni jarek ob cesti na južno železnico, iz katerega vstajajo v vročih dnevih milijoni škodljivih bacilov. — Uradniško poslopje južne železnice na Resljevi cesti je ravno tako dograjeno do 3. nadstropja ter bodo v kratkem postavljali streho. — Uradniško poslopje Kredit. banke v Boethovni ulici je dospelo do drugega nadstropja. Za glavno poslopje ob Dunajski in Aleksandrovi cesti se kopljejo temelji do 2 m globoko. Izkopana zemlja in kamenje se odvaža na Degenghijev svet poleg Kolizeja ter se tamošnja nečedna jama pridno zasipa tako, da je upati, da bo do konca te sezone zasuta. — Akademski dom na Miklošičevi cesti je že pokrit. — Ravno tako je Renkova hiša v Prisojni uli-

ci dozidana in pokrita. — Za vilo ravnatelja Jovana na Martinovi cesti se kopljejo temelji. — Gospodarsko poslopje tvrdke Schneider & Verovšek na Dalmatinovi cesti se adaptira za mala stanovanja. Razširili so okna in snažijo pročelje. — Tvoronica za kemično čiščenje perila in obleke tvrdke Josip Reich na Poljanskem nasipu se okusno prenavlja in beli. Zeleti bi bilo, da se še letos odstrani leseni plot, ki kazi zunanjo sliko tega kraja. — Poprava asfaltnega tlaka se nadaljuje na Kongresnem trgu ter na Čevljar. mostu. Oni se tudi izmenjujejo trhle blazine. — Dela ob Ljubljani sila počasi napredujejo. Do sedaj se je zgradil del obrežnega zidu na Dvorskem trgu, dočim so se dela ob Frančiškanskem mostu komaj za 1 m nad strugo dovršila. Na vogalu št. Peterske ceste in Škofijske ulice belijo hišo tovarnarja Pollaka. V pritličnih prostorih se nastani nova lekarna. — Mestna občina je dala javna stranišča na Marijinem trgu in v Zvezdi za silo popraviti in očediti. Jasno pa je, da ta stranišča daleko ne odgovarjajo več modernim higieničnim zahtevam. — Ljubljanska tramvajska družba je dala večino svojih vozov okusno preplekati in tudi postavila že davno potrebne samo slovenske napisne table za postajališča.

lj Finančna deželna blagajna v Ljubljani, Krekov trg 1 bo dne 22., 23. in 24. septembra 1920 radi glavnega snaženja uradnih prostorov strankam zaprta.

lj Naše predvčerajšnje novice o samoumuru ge. Reiser-Ogrinčeve na prošnjo gđc. Vilme de Thiery v toliko popravljamo, da je ona s celo zadevo le toliko v zvezi, da je kot podnajemnica ge. Reiserjeve le slučajno prišla zraven, ko se je nesreča zgodila.

lj Nevarna groznja. Gospod V. P. ima na piki gospoda Rudolfa K. Nekega večera je prišel k njemu, ga napadel in mu grozil, da ga bo ustrelil ali pa ubil.

lj Okraden delavec. Delavcu Jakobu Kirnu je bilo ukradeno ponoči več obleke, ura in čevlji v vrednosti 1933 kron. V prostoru, kjer spi okradeni Kirn, prenočuje do 50 zidarjev in delavcev.

Proti ukaz-zakonu.

LDU Zagreb, 16. sept. »Narodna Politika« javlja iz Belgrada: Vlada je poslala vsem klubom zakonski načrt, s katerim se daje vladi splošno pooblaščenje, da more na svojo roko izdajati zakonske naredbe. Včeraj so vsi parlamentarni klubi razpravljali o tem predlogu vlade, da zavzamejo svoje stališče napram njemu. Jugoslovenski klub meni, da se ta predlog v principu ne more sprejeti, ker je šefan Šegvič za parlamentarni princip. Zdi se, da bo Narodni klub zavzel slično stališče, morda tako tudi Radikalni klub. V parlamentarnih krogih se govori, da bi gotovo nastopila vladna kriza, če bi vlada čvrsto vztrajala na svojem stališču glede imenovanega predloga.

Srbski zborovalni zakon za uso državo.

LDU Belgrad, 15. sept. Vlada je sklenila, da se raztegne srbski zakon o zborovanjih in udruženjih na vso kraljevino.

Zakon proti dražilcem.

LDU Belgrad, 15. sept. Poslanec dr. Poščič je predlagal v narodnem predstavništvu, da se odobri zakon zoper one, ki povzročajo draginjo. Zahteval je, da se takoj nujno razpravlja o tem zakonu. Po tem zakonu bi se kaznoval z denarno globo od 5000 do 25.000 dinarjev in z zaprom od enega do šestih mesecev oni, ki bi brez dovoljenja države izvažal živila čez mejo. Z isto kaznijo bi se kaznoval vsakdo, ki bi se bavil z verižništvom. Za veriženje bi se smatralo vsako posredovanje med producentom in trgovcem, ki prodaja ta živila konsumentom. Istotako bi se kaznovali tudi oni, ki bi skrivali živila. Enako bi se kaznovali tudi vsi uradniki, ki bi se dali podkupiti.

Regentstvo Reke.

LDU Reka, 16. sept. (DunKU) V zmislu ustave za regentstvo Kvarnera obsega to regentstvo mesto Reko ter otoke, ki so svojčas spadali k Benečiji. Ustava se more razširiti tudi na bližnje otoke, ako bi to želeli. Reški svet obstaja iz zastopnikov strokovnih organizacij in svobodnih poklicev ter gospodarskih zadrug. Predlagal in sklepal bo zakone, nanašajoče se na gospodarske zadeve in delovni red. Vso moč ima v svojih rokah direktorij sedmih članov, ki se volijo vsako leto.

Mažari v Belgradu.

LDU Belgrad, 16. sept. Deputacija 14 članov madžarskega parlamenta je večeraj odpotovala iz Budimpešte v Belgrad. Madžari nameravajo tako prvič oficijelno obiskati jugoslovensko prestolico, nato pa nameravajo odpotovati še na Dunaj. Deputacijo bo oficijelno pozdravilo zastop-

stvo narodnega predstavništva in zastopniki vseh parlamentarnih klubov.

Bolgarija v mali ententi

LDU Sofija, 15. sept. (DunKU) Potovanje ministrskega predsednika Stambulinskega v Prago ima namen, pogajati se z ministrom za zunanje stvari dr. Benešem glede vstopa Bolgarije v malo entento.

ZA IZENAČENJE DAVKOV.

Belgrad, 16. septembra. Na današnji seji finančnega odbora je poslanec profesor Vesenjak v imenu Jugoslovskega kluba stavil predlog, ki zahteva, naj finančni minister sestavi odbor za izenačenje davkov cele države. Predlog je bil sprejet.

IZ NARODNEGA PREDSTAVNIŠTVA.

Belgrad, 16. septembra. Jutri ob 9. uri dopolne bo seja narodnega predstavništva, na kateri bo poročal zunanji minister dr. Trumbić o zunanjem položaju naše države. Po njegovem govoru bo glasovanje o sentžermenski mirovni pogodbi. V debati o tej pogodbi sta danes govorila za Jugoslovenski klub poslanca Smodej in dr. Hohnjec.

MINISTRSKI SVET.

LDU Belgrad, 16. sept. Danes dopolne se je pod predsedstvom regentovim vršila seja ministrskega sveta, na kateri je referiral minister dr. Trumbić o zunanji situaciji naše države. Razpravljalo se je tudi o demisiji deželne vlade za Slovenijo z ozirom na plebiscit na Koroškem. Sklenili niso ničesar, ker še ni točnih službenih podatkov.

GIOLITTI IN DELAVSKO CIBANJE.

LDU Berlin, 16. sept. (DunKU) »Berliner Tageblatt« poroča iz Rima: Kljub trajajočemu odporu industrijevcev proti kontroli delavcev vztraja ministrski predsednik Giolitti na potrebi sporazuma. Kakor piše »Gazzetta del Popolo«, preti celo industrijalcem, da bo država posegla vmes, ako se z delavci ne sporazumejo. Vsled tega bodo industrijalci končno vendarle popustili. V Milanu so imeli tvorničari težke industrije zborovanja, kjer so izjavili, da bo uvedba nadzorstva delavcev uničila produkcijo v tvornicah in v deželi povzročila veliko nevarnost. Vsled tega je treba odklanjati vsako popustljivost.

LDU Dunaj, 16. sept. Opoldanski list poročajo iz Milana: V ladjedelnici Orland v Livernu so delavci na lastno pest splavili torpedni rušilec, ki je bil ravnokar dograjen za vojno mornarico. Ladjja je imela črno-rdečo zastavo. Ko je ladj zdrknila v morje, so navzočni vzklkali socializmu. Slavnosti so prisostvovali med drugim socialistični politiki ter komponisti Mascagni in njegova soproga, ki je rušilcu kumovala.

Borza.

LDU Zagreb, 16. septembra. Devize: (vezano) Berlin 207—210, Italija 505 do 510, London 390—430, Newjork 116—117, Pariz 750—770, Praga 166—168, Svica 1725—0, (nevezano) Dunaj, izplačilo 40 do 40.50. Valute: Ameriški dolarji 116 do 116.50, avstrijske krone 40—41, carsk. rublji 123—127, čehoslovaške krone 168 do 175, 20 kronski zlati 410—415, angleški funti 390—405, francoski franki 770, napoleondori 405—415, nemške marke 205—208, rumunski lei 228—230, italijanske lire 490—495, turške lire v zlatu 430 do 460.

Narodno gledališče.

Drama:

Četrtek, 16. septembra: Ivan Cankar: »Za narodov blagor.« Izven.
Petek, 17. septembra: Leonid Andrejev: »Anfisa.« A.
Sobota, 18. septembra: Ivan Cankar: »Za narodov blagor.« B.
Nedelja, 19. septembra: Leonid Andrejev: »Anfisa.« Izven.
Ponedeljek, 20. septembra: Ivan Cankar: »Za narodov blagor.« C.

Opera:

Sobota, 18. septembra: Risto Savin: »Lepa Vida.« Izven.
Nedelja, 19. septembra: Bedřich Smetana: »Prodana nevesta.« Izven.
Ponedeljek, 20. septembra: Zaprto.

Gospodarstvo.

g Prebitek bolgarske žetve iz l. 1919. Državni konsorcij za izvoz v Sofiji ima na razpolago sledeče množine žita iz l. 1919: 2,000.000 kg pšenice, od tega 1,800.000 kg v Burgasu, ostanek na Donavi, 1 in pol milijonov kilogramov rži, od tega en milijon na Donavi, 4200 kg koruze, vsa na Donavi, 1,800.00 kg ječmena, ves na Donavi, 200.000 kg prosa, ves na Donavi. Konsorcij hoče plačilo v francoskih frankih, in sicer bi stala pšenica 1.70, rž 1.40, prosa 1.50, ječmen 1.—, koruza 1.— frank.

blago postavljeno franko v donavsko luko bi bilo prosto carine in vseh pristojbin.

g Gospodarske razmere v Bolgariji. Izvoz žita in mlevnih produktov so monopol od vlade osnovanega sindikata, ki prodaja izvozno blago z izvoznim dovoljenjem franko bolgarska luka. Brez intervencije tega sindikata ni mogoče niti najmanjše količine žita ali mlevnih produktov izvoziti iz Bolgarije. Pred kratkim je kupila Češko-slovaška od konzorcija 2000 vozov koruze in 1400 vozov pšenice lanske letine. Kar se tiče izvoza in uvoza v splošnem, so vsi predmeti, ki so prosti izvoza, kakor tudi vse blago, katero se sme uvažati v Bolgarijo, natančno in popolno označeno v objavljeni naredbi v drž. zakonskem listu od 10. junija 1920. Blago, ki ni navedeno v naredbi, se sme eksportirati le potom posebnega dovoljenja »Ravnateljstva za javno skrbstvo«, in pri tem je treba oddati eno tretjino fakturane vsote na bolgarsko devizno centralo; kot izvozna carina je odmerjen 1% od vrednosti blaga, od te vsote pa še 600% doklade. Pri uvozu lotijo strogo blago, ki je v obče potreben, od potratnega blaga (luksus). Za uvozno carino služi kot temelj stara bolgarska carinska tarifa in je treba plačati podvojni temeljni tarif, od te vsote pa zopet še 600% doklade. Možnost za spečavanje industrijskih izdelkov je v Bolgariji precejšnja, ker je živalno povpraševanje po raznovrstnem blagu. Razpečavanje je pa oteženo vsled izvanredno strogih zakonov proti oderuštvi in dobičku, ki ne omejujejo le koristi importerja, ampak ga stavijo tudi pod drž. kontrolo. Tako je n. pr. dovoljen prvemu importerju pri preprodaji en gros le dobiček 8%, pri prodaji na drobno dobiček 20%; prodaja na debelo iz druge roke v tretjo je prepovedana in kaznjiva. Kot kontrolni organi uvoza fungirajo »normirani oddelki« iz trgovske zbornice, katerim se morajo predložiti avtentične fakture in certifikati izvirnosti. Vsi prestopki navedenih predpisov se strogo kaznujejo. Druge težke proste trgovine so v tem, da krijejo vse potrebe ljudstva vzajemne poljedelske »nakupovalne zadruge«, ki imajo številne podružnice; največja zadruga je »Narodna magazin«. Vse nakupovalne zadruge so privilegirane in oproščene vseh gori navedenih predpisov, tako da so legitimni trgovini izvanredno močna konkurenca.

Vrh vsega tega imajo pa še pravo zapleniti kjerkoli v obče potrebno blago in ga prevzeti za režijsko ceno. Tretja resna zapreka za trgovino z Bolgarijo je pa promet. Železnica skoro da ne pride še v poštev, le Donava je sedaj uprabiljiva. Najugodnejša prometna možnost je trenutno pot po morju čez Carigrad in bolgarske luke v Črnem morju, oziroma skozi iztok Donave. Omenjeno naj bo še, da krije Bolgarija svoje uvozne potrebe izza vojne vedno pogosteje preko Carigrada. Bolgarija potrebuje osobito železa, vsake vrste strojev in orodja, elektrotehničnega in stavbenega materiala, osobito za materiala za železnice. Tovorni in osebni avtomobili, jeklo in tekstilni izdelki se ne smejo uvažati, ker proizvaja Bolgarija tega blaga sama dovolj; soli je v preobilici. Kot izvozno blago pride sedaj v poštev tovar, zapredki (kokoni), olje iz rož in majhne kože. Za razvoj bolgarske trgovine, za njen gospodarski povzdig, je največje važnosti, da se reši vprašanje prevoza. Točni in redni prevoz ima pa v sedanjih časih itak povsod največje zapreke.

Orlovski vestnik.

Ljubljana — Sv. Jakob. Danes točno ob 8. uri zvečer telovadba. Vabim vse brate, da se gotovo udeležite, da pozdravimo brate, ki se mude na tečaju. Bog živi! — Načelnik. (k)

Jugoslovanski dobrovoljci Orlom. Društvo jugoslovanskih dobrovoljcev se zahvaljuje za čestitke izražane ob priliki proslave štiriletnih prvih borb v Dobruži za jugoslovansko ujedinjenje. Ponovno povdarjamo, da želimo sodelovanja vseh brez razlike strank in struj pri ustvarjanju enotne, ujedinjene Jugoslavije. Drugačna naziranja, zavrača kot nesoglasna z društvenim programom. Najbrezobzirnejši odkriti boj z naše strani vsemu, kar trezna dobrovoljska svest spozna slabega in protivnega preporedu ujedinjenega naroda. Za odbor: Ludvik Vagaja, predsednik, Šifrar Andrej, tajnik.

Turistika in sport.

Slov. plan. društvo naznanja, da se zatvorijo planinske kočje dne 20. septem-

bra; Aljažev dom ostane odprt do 1. oktobra, Valvazorjeva kočja, Obirska kočja, Koča v Kamniški Bistrici in Hotel Zlatorog ostanejo celo leto odprti in oskrbovani.

Nogometne tekme Ilirija — Concordia, Zagreb. Na prostoru S. K. Ilirije se vrše v soboto in nedeljo ob pol 18. uri nogometne tekme med Ilirijo in zagrebško Concordio, ki je poleg Gradjanskega S. K. najmočnejše moštvo v Jugoslaviji. V nedeljo ob 16. uri predtekma Ilirija rez. — Primorje. Vstopnina običajna; v nedeljo veljajo vstopnice za obe tekmi. Dijaške in članske vstopnice se dobe le v predprodaji v petek od 17. do 19. ure pri blagajnah na igrišču. (k)

Sodišče in policija.

s Zviti goljuj. Anton Istenič z Vrhniko je 11. januarja t. l. na Jezeru pri Podpeči pregovoril Antona Isteniča, da mu je dal 1500 kron, češ da je kupil na Rakitni parvolov in da mu je zmanjkalo denarja. Objubil je Isteniču, da mu bo vrnil denar v treh dneh; obnašal se je tako, da je Istenič mislil, da ima opraviti s premožnim človekom. Deželno sodišče je obsodilo Isteniča po § 134 k. z. na 3 mesece ječe.

s Aretiran je bil 13. t. m. Andrej Kastelič, ker je ukradel vojaku Josipu Lovšinu hlače in Mihaelu Fajdigi srajco.

s Vlom v šiški. V delavnico čevljarkega mojstra Franceta Strleta je bilo vlomljeno in ukradenih več čevljev.

s Ogoljujani gostilničar. Gostilničarju J. B. je izvalil krojač J. blaga v vrednosti 12.000 kron in ga prodal, mesto da bi napravil obleko iz njega.

s Beda današnjih dni. Nekemu trgovcu z mešanim blagom je odnesla neka ženska srednjih stanov pol metra drv, ker jih reva s svojimi dohodki ni mogla kupiti.

s Lep silobran. Nekega dne je pričel lasati Slavko Z. gospoda Ivana T., ki ga je pa nato zgrabil za vrat in ga udaril z roko po čelu. Ko se je položaj opisal, je vzkliknil sodeči gospod okrajni sodnik, ki je bil pred dnevi obsodil Slavka Z. na pet dni zapora in 230 kron odškodnine, ker je napadel Ivana, ki je bil seveda nato oproščen: »To je tako lep silobran, kakor le kaj!«

s »Tepsti se ne sme!« je rekel ljubljanski okrajni sodnik pleskarskemu mojstru Francu Jenku, ki je v šiški pred cerkvo udaril s palico kolesarja Završana. »Veste gospod sodnik; če bi ga ne bil udaril, bi bil povozil sedem otrok.« — Završan je povedal, da ga je Jenko tako udaril, da ga je 10 dni bolelo. Sodba: 30 kron globe.

s Z zidarskega odra vrigel je nekoliko vinjeni Ivan Gosar svojega sodelavca, ker ga je posvaril, da naj ne razmetava orodja okoli. Pri ljubljanski okrajni sodnji je bil za to obsojen na 30 kron. »Ali lahko precej plačam?« — »Pa plačajte!« In plačal je globo, pa še dve priči.

Izgubil je neki dijak 360 K denarja od Erjavčeve ceste skozi Zvezdo in čez Mestni trg do Poljanske ceste. Pošten najditelj naj prinese vsoto v upravnitvo »Slovenca« (Jugosl. tiskarna, prtiličje).

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Gas opazovanja	Barometer v mm	Termometer v C	Palnrom. diferenca v C	Nobo, vetrovi	Padaavine v mm
14. 9. 23h	735.7	16.4	1.2	jasno	—
15./9. 8h	736.8	14.7	1	megla	—
15./9. 3h	735.6	19.5	2.2	jasno	—
15. 9. 23h	737	15.6	1.5	jasno	—
16./9. 7h	738.2	13	1	megla	—
16./9. 3h	736.9	19	2.2	jasno zah.	—

Kuharica poštena, pridna in zanesljiva, išče službo k dvema osebam brez otrok proti dobri plači in hrani v Zagreb. Nastop službe 1 oktobra 1920. Naslov pove uprava pod št. 3826.

Radi preselitve prodam: žgalno prižganjekuho, lahko se kuha kar nadaljuje. rabljene sode od žganja i vina različne steklenice in hrastove plohe J. Gvek, Kamnik. 3829

Likarica, katera zna lepo in fino likati vse perilo, išče mesta za Zagreb. Nastop 1. oktobra. Naslov pove uprava pod št. 3827.

Rabljene steklenice od Eau de Cologne kupuje po najvišjih cenah drogerija I. C. Kotar Ljubljana. Volfova ulica 3. 3833

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je naša tekrena ljubljena nenadomestljiva mamica oz. sestra, teta, gospa

Maruška Deželak

v sredo 15. t. m. ob 7. uri zvečer boguudano preminula. Pogreb nepozabljene pokojnice bo v petek 17. septembra ob pol 5. uri popoldne iz mrtvašnice deželne bolnice na pokopališče pri Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 16. septembra 1920.

Zalujoča rodbina Deželak in sinček Vikl.

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani naznanja žalostno vest, da je njen vesten in vnet sodelovalec, gospod

Stanislav Halik

strojni stavec

včeraj dopoldne po kratki in mučni bolezni, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v soboto, dne 18. septembra t. l. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Trnovska ulica št. 7 na pokopališče pri Sv. Križu.

Blag mu spomin!

Ljubljana, 17. septembra 1920.

Proda se malo rabljen, železen štetičnik s pripadajočimi cevmi domačega dela 112 cm dolg in 75 cm širok s tremi odprtini. Naslov pove uprava tega lista pot št. 3837.

Suhe gobe, laneno seme, kumno, ter vse druge deželne pridelke kupuje trgovina s semeni Sever & Komp., Ljubljana, Volfova ulica št. 12.

Konservatorist obvezuje se podučevati brezplačno, violino, glasovir, petje ali srbobrvaščino in daje primerno nagrado onemu, kdor mu preskrbi stanovanje brez pohištva, sestojече se iz ene sobe in kuhinje. Cenjene ponudbe na upravnitvo »Slovenca« pod »Konservatorist 26«.

Sveže paradiznike ima naprodaj Josip Kosler, Selenburgova ulica 3. 3890

Odvetniška pisarna dr. Karl Kodermana v Mariboru

se je preselila na Aleksandrovo cesto št. 12 (ob vogalu Sodne ulice).

Prva Jugoslovanska tovarna za usnje in čevlje d. d. na Bregu pri Pljuju ima naprodaj prvovrstne

Sirite „Slovenca“!

Vabilo na izredni občni zbor

Okrajne hranilnice in posojilnice v Idriji r. z. z n. z., ki se bo vršil v ponedeljek, dne 27. septembra 1920 ob 18. uri v uradnih prostorih zavoda. — Dnevni red: Prememba pravil. V Idriji, dne 12. septembra 1920.

ODBOR.

ANGLEŠKO SUKNO

po strogo solidnih cenah vedno v zalogi:

Obleka za gospode, dečke i. t. d. in vse druge modne potrebščine.

LASTNI MODNI ATELJE

Schwab & Bizjak

v Ljubljani, Dvorni trg št. 8.

gonilne in šivalne jermene

inozemsko provenijence v večjih množinah, po zmernih cenah.

„Slovenska Straža“ kliče na pomoč!

Zasebni učni zavod Legat v Mariboru.

6 mesečni tečaji in 4 mesečni tečaji. Začetek dne 4. oktobra 1920.

Tečaji za slovensko stenografijo, nemško stenografijo, stroje-pisje, slovensko korespondenco, nemško korespondenco, navadno računstvo, trgovsko računstvo, knjigovodstvo, slovenski jezik za začetnike, hrvatski jezik, nemški jezik za začetnike, lepisje, cirilico in obrtno risanje. Obširni prospekt brezplačno.

Zasebni učni zavod Legat, Maribor, Vetrinjska ulica 11, I. nadst, sprejema od 11. do 12. ure.

Enormno podražjenje žarnic!

Glasom naredbe ministrstva za finance v Beogradu št. 8410 z dne 28. avgusta 1920 je od 20. t. m. naprej opravljati od tvrdk trošarina na žarnice in sicer najmanj 20 K od ene žarnice. Za več kakor 32 svečne žarnice znaša trošarina za vsako nadaljno svečo K 120. Za žarnice od 50 sveč bo torej za plačati 60 K, za 5000 vatne žarnice 7200 K trošarine, to se pravi, čim večja je jakost žarnice, tem večji je davek. Nabava močnejše žarnice bo vsled tega državnega davka postala skoraj nedosegljiva. Kdor pa se hoče še pravočasno preseliti z žarnicami in spcijelno močne žarnice po zelo znižanih cenah kupiti, te naj takej pohiti do inkl. 19. septembra 1920 k elektrotvrdki „Svetla“, Ljubljana, Mestni trg št. 25. 3834

GARJE

srbečico, hraste, lišaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perilo. 1 lonček za eno osebo po pošti K 12.50 poštne prosto. — Prodaja in raspošilja lekarna Trnkoci v Ljubljani, zraven rotovža. 1631

„Alko“, veletrgovina žganja družba z o. z.

Ljubljana, Kolizej.

Nudimo dobre likerje: Pelinkovec, kakor tudi druge fine likerje izdelane iz aromatičnih planinskih rož. Nadalje kuminovec, griot in brusvi liker. Slivovko, brinjevec, rum in konjak, samo na debelo, po najnižjih cenah.